

54. rocznica Porozumienia z Nowego Jorku

20 sierpnia 2016

Na 15 sierpnia 2016 roku przypadła 54. rocznica podpisania Porozumienia z Nowego Jorku, umowy która zadecydowała o przyszłym statusie Papui Zachodniej. Dokument nie odnotowywany w kluczowych annałach historii powszechnej po drugiej wojnie światowej, został podpisany przez zagraniczne podmioty polityczne bez jakichkolwiek konsultacji z mieszkańcami Papui Zachodniej.

Treść porozumienia zawierała zgodę na przekazanie obszaru pod zarząd administracji indonezyjskiej i stała się preludium pod ostateczne przejęcie przez rząd w Dżakarcie zachodniej części Nowej Gwinei – terytorialnie o ponad 100 tys. km² większej od powierzchni Polski. W rezultacie umowy indonezyjskie wojska wkroczyły do Papui Zachodniej zapoczątkowując kolonialną i militarną politykę, skutki i przebieg której określony został później przez zespół badawczy Uniwersytetu w Sydney mianem „ludobójstwa w zwolnionym tempie”.

Stronami umowy z Nowego Jorku były rządy Holandii i Indonezji – prawdziwym architektem porozumienia była jednak administracja amerykańskiego prezydenta Johna Kennedy’ego, która naciskała w tej sprawie na Holendrów przygotowujących się do dekolonizacji Papui Zachodniej.

Przeciwko Porozumieniu z Nowego Jorku protestowano w Manokwari...

Jednym z głównych mediatorów umowy stał się amerykański dyplomata Ellsworth Bunker, którego środowisko polityczne było przekonane, że „chodzi jedynie” o „kilka tysięcy kilometrów kwadratowych ziemi zamieszkaną przez kanibali”. Establishment krajów anglosaskich – Australii, Stanów Zjednoczonych i

Wielkiej Brytanii – sprzyjając sprawie inkorporacji Papui Zachodniej w skład państwa indonezyjskiego przyczynił się pośrednio do jednych z największych masakr ludności cywilnej w obszarze Australii i Pacyfiku po zakończeniu drugiej wojny światowej.

...w Merauke...

Porozumienie z Nowego Jorku dla ustosunkowanych niepodległościowo Zachodnich Papuasów stało się symbolem zdrady, a 15 sierpnia, zwany też „dniem złamanej obietnicy” to jedna z dat symbolicznych – w ten właśnie dzień przypominają o tym, że proces dekolonizacji nie zakończył się a oni nadal doznają niesprawiedliwości wskutek gry interesów i pogwałcenia prawa międzynarodowego.

...w Nabire.

W Papui Zachodniej masowe demonstracje i pikieety w tym dniu były koordynowane przez Komitet Narodowy Papui Zachodniej (KNPB), który w manifeście ogłosił, że mieszkańcy Papui Zachodniej odrzucają Porozumienie z Nowego Jorku z 1962 roku, a Papua Zachodnia posiada prawo do samostanowienia, dekolonizacji i niezależności.

Protestacyjne akcje solidarnościowe odbyły się w Londynie... KNPB wezwało Organizację Narodów Zjednoczonych do zakwestionowania umowy z 15 sierpnia 1962 roku i uznania za prawnie i moralnie wadliwe przeprowadzenie Aktu Wolnego Wyboru (PEPERA) z 1969 roku. KNPB apeluje do ONZ i rządu Indonezji o zagwarantowanie prawa do samostanowienia poprzez przyznanie mieszkańcom Papui Zachodniej prawa do referendum, ponieważ PEPERA nie spełniła międzynarodowych standardów odchodząc od przyjętej procedury (jeden człowiek – jeden głos).

...i w Hadze.

Ponadto KNPB wezwało ONZ do natychmiastowego wysłania pomocy humanitarnej do Papui Zachodniej i przeprowadzenia referendum niepodległościowego w Papui Zachodniej zgodnie z rezolucjami Zgromadzenia Ogólnego ONZ 1514 i 1541 (XV) i z treścią Deklaracji Westminsterskiej z 3 maja 2016 roku, w której położono nacisk na zapewnienie międzynarodowego nadzoru dla przyszłego referendum w Papui Zachodniej.

W stolicy Papui Zachodniej Port Numbay/Jayapura protesty spotkały się z gwałtowną odpowiedzią indonezyjskich służb. 3 osoby zostały postrzelone gumowymi pociskami, a cztery inne były torturowane przez indonezyjskich policjantów. Wśród

torturowanych w Port Numbay/Jayapura była zachodniopapuaska kobieta widoczna na powyższym zdjęciu.

Opracowanie: Damian Żuchowski

Zdjęcia: Free West Papua Campaign, Komitet Narodowy Papui Zachodniej, Nieznani Twórcy – Papua Zachodnia

Źródła: WolneMedia.net i Free West Papua Campaign Poland